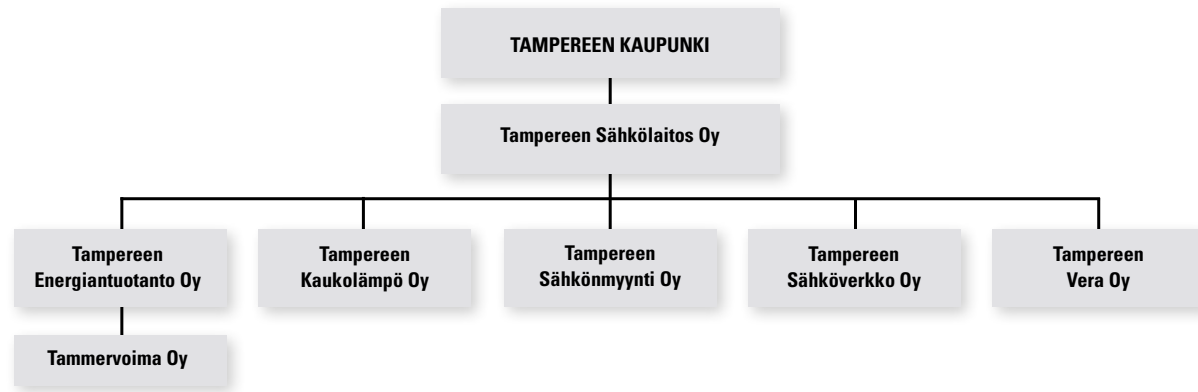

2014

Tampereen Sähkölaitos -konsernin tilinpäätöksen tiivistelmä

Tampereen Sähkölaitos -konsernin hallituksen toimintakertomus 2014	3
Tampereen Sähkölaitos -konsernin tuloslaskelma	5
Tampereen Sähkölaitos -konsernin tase	5
Tampereen Sähkölaitos -konsernin rahoituslaskelma	6

TIIVISTELMÄ TAMPEREEN SÄHKÖLAITOS -KONSERNIN TILINPÄÄTÖKSESTÄ VUODELTA 2014

TOIMINTA

Tampereen Sähkölaitos -konsernin emoyhtiönä toimii palvelu- ja holding-yhtiö Tampereen Sähkölaitos Oy. Sen tytäryhtiöitä ovat sähköverkkotoimintaa harjoittava Tampereen Sähköverkko Oy, sähkö- ja ulkovalaistusverkkojen rakentamis- ja kunnossapitotoimintaa harjoittava Tampereen Vera Oy, sähkön loppuasiakasmyyntiä harjoittava Tampereen Sähkömyynti Oy, kaukolämmön, kaukokylmän ja kaasun loppuasiakasmyyntiä harjoittava Tampereen Kaukolämpö Oy sekä energiantuotantoa harjoittava Tampereen Energiantuotanto Oy. Lisäksi Tampereen Energiantuotanto omistaa 51 % jätteenhyödyntämispalveluita osakkailleen tuottavasta Tammervoima Oy:stä.

TULOS JA INVESTOINNIT

Tampereen Sähkölaitoksen kulunut vuosi oli taloudellisen tuloksen osalta heikko. konsernin liikevaihto oli 289,4 miljoonaa euroa jäaden 5,9 prosenttia edellisen vuoden tasosta. konsernin liiketulos laski 26,7 prosenttia.

Sähkön markkinahinta oli vuoden 2014 alussa alhaisimmillaan 11 vuoteen. Teollisuuden sähkönkysyntä oli alhaalla taantuman vuoksi, vesitalanne Norjassa ja Ruotsissa oli hyvä ja markkinoille on tullut tuulivoimaa kivihiihen ja päästöoikeuksien pysyessä edullisina. Vuoden alussa alkanut sähkön markkinahinnan lasku jatkui koko vuoden.

Sähkölaitoksen heikon kannattavuuden taustalla on joustamaton tuotantorakenne; maakaasun osuus käytetystä energiasta on 60 prosenttia. Yhteistuotantovoimalaitokset tuottavat kaukolämpöä ja samanaikaisesti sähköä. Kaasun hinta oli alkuvuonna korkea, eikä loppuvuonna laskenut öljyn hinta ehtinyt riittävästi vaikuttaa kaasun hankintahintaan. Sähköntuotannon kannattavuus oli heikko, osittain tappiollinenkin. Sähkölaitoksen kaasuriippuvuus on suurin verrattuna Suomen muihin energiayhtiöihin. Siksi kaasun kilpailukyvyyn menetys näkyy selvästi Sähkölaitoksessa tuloksessa.

Alkuvuosi oli poikkeuksellisen lämmin, mikä näkyy energianjakelu- ja liiketoimintojen liikevaihdossa ja kaukolämmön tuloksessa. Joustamaton tuotantorakenne näkyy myös kaukolämpöliiketoiminnan tuloksessa,

sillä lämmöntuotannossa ei pystytty siirtymään edullisiin polttoaineisiin enempää kuin voimalaitoskapasiteetti mahdollistaa.

Sähkönsiirtoliiketoiminta paransi tulosta edelliseen vuoteen verrattuna. Toimitusvarmuus oli historiallisen hyvä johtuen ennakoivista toimenpiteistä sekä suotuisista säästä. Sähkönsiirtotilat ovat Suomen halvimmassa neljänneksessä ja silti liiketoiminta ei ole valvontamallin mukaan tasapainoisessa tilanteessa. Sähköverkkoliiketoiminnan tuotto tullaan tasapainottamaan seuraavalla valvontajaksolla.

Sähkön markkinahinta on laskenut useita vuosia. Tämä alentaa luonnollisesti myös vähittäismarkkinoiden hintaa. Sähkön toistaiseksi voimassa olevia hintoja laskettiin keväällä yli 10 prosenttia. Sähkömyynnissä ei onnistuttu pitämään kannattavuutta odotetulla tasolla. Markkinariskien hallintaperiaatteita muutettiin, mutta näiden tulokset näkyvät vasta tulevina vuosina.

Huolimatta liiketuloksen laskusta edelliseen vuoteen verrattuna, tilikauden tulos asetui edelliskauden tasolle eli 3,7 miljoonaa euroon johtuen merkittävästi alentuneista rahoituskuluista. konsernin lainapäätökset järjestettiin uudestaan vuoden 2013 lopussa.

Sähkölaitos oli vuonna 2014 Pirkanmaan suurin investoija. Investoinnit vuonna 2014 olivat 98,2 miljoonaa euroa, josta merkittävä osa 68,4 miljoonaa euroa rahoitetaan leasing-rahoituksella. Merkittävimpiä investointeja tilikaudella olivat Tammervoiman hyötyvoimalaitos, suuri hakelämpölaitos Hervantaan sekä savukaasupesurit Naistenlahteen ja uusiin laitoksiin. Kaukojäähdytykseen investoitiin merkittävästi tilikauden aikana. Investointien myötä konsernin kannattavuus kasvaa ja kotimaisen energian käyttö nousee jopa 70 prosenttiin.

Investointiohjelma uusiutuvan energian lisäämiseksi eteni voimakkaasti. Uusiutuvan energian hankinnan osuus oli kaikkien aikojen korkeimmalla tasolla ollen 25 prosenttia.

Joustavamman energiantuotannon rakentaminen vie vuosia. Haja-autetun polttoainesalkun avulla Tampereen Sähkölaitos -konserni pärjää tulevaisuuden eri markkinatilanteissa ja poliittisissa ympäristöissä aiempaa paremmin.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDELLA JATILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Loppuvuonna 2014 öljyn markkinahinta romahti historiallisen matalalle tasolle, mutta laskulla ei ole vaikutusta polttoaineiden hankintakustannuksiin talvikaudella 2014–2015. Tässä vaiheessa on vielä epävarmaa arvioida öljyn hinnanmuutoksen vaikutuksia talvikauteen 2015–2016.

Tampereen Energiantuotannossa ja Tampereen Sähkölaitoksella toteutettiin yt-prosessina henkilöstön siirtoja. Nämä henkilöstöjärjestelyt astuvat voimaan vuoden 2015 aikana.

Tampereen Kaukolämpö Oy:n toimitusjohtaja Olavi Toiva jäi eläkkeelle toimintakauden lopulla ja uudeksi toimitusjohtajaksi nimitettiin liiketoimintajohtaja Pasi Muurinen 1.10.2014 alkaen. Yhtiöllä on kesken-eräinen oikeusprosessi liittyen kuolemaan johtaneeseen työtapaturmaan. Päätöstä odotetaan hovioikeudesta vuoden 2015 aikana.

Tammervoima Oy:llä on kesken-eräinen valitusprosessi markkinaoikeudessa ja oikeuden päätös saadaan kevään 2015 aikana.

HENKILÖSTÖ JA TUNNUSLUVUT

KONSERNI	2014	2013	2012
Liikevaihto (1 000 euroa)	289 366	307 480	314 255
Liiketulos (1 000 euroa)	13 759	18 770	22 753
Liiketulos %	4,8	6,1	7,2
Oman pääoman tuotto %	4,2	3,1	1,6
Omavaraisuusaste %	17,2	16,2	15,4
Henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana (hlö)	416	422	456

OMISTUS JA HALLINTO

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 15.4.2014.

Hallituksen kokoonpano

Puheenjohtaja: Peter Löfberg
Jäsenet: Satu Eskelinen
Mikko Kriikka
Timo Lahtinen
Riitta Lyytikäinen
Tero Mattila
Kirsikka Siik

Toimitusjohtaja: Jussi Laitinen

Emoyhtiön johtoryhmä ja jäsenten vastualueet

Toimitusjohtaja: Jussi Laitinen
Talouspalvelut: Timo Laaksonen
Tukipalvelut: Leena Parvio
ICT-palvelut: Johannes Lindell
Energiapalvelut: Markku Jaakkola
Kehityspalvelut: Mika Pekkinen
Riskienhallinta: Soile Heinonen
Viestintä: Riitta Savola
Henkilöstön edustaja: Tiina Liedes

Tilintarkastus

Yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö BDO Oy päävastuullisena tarkastajanaan KHT, JHTT Pasi Leppänen.

Omistus

	2014
Osakkeet (kpl)	13 695 482
Omat osakkeet (kpl)	0
Omistus	Tampereen kaupunki 100 %

RISKIT JA NIILTÄ SUOJAUTUMINEN

Kokonaisvaltainen riskienhallinta on osa Tampereen Sähkölaitos -konsernin normaalia toimintaa. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin toimintaedellytysten ja strategioiden toteutuminen muuttuvassa toimintaympäristössä sekä tehdä toiminnasta sidosryhmille läpinäkyvää ja hyvän hallintotavan mukaista.

Konsernin omien riskienhallintamenettelyjen ohella yhtiössä noudatetaan Tampereen kaupungin konserniohjeistuksen mukaisia sisäisen valvonnan periaatteita, joiden toteutumista arvioidaan vuosittain. Konsernin riskienhallinnan tilanteesta raportoidaan emoyhtiön hallitukselle kaksi kertaa vuodessa.

Konserni harjoittaa sähkö- ja lämpöliiketoimintoja, joihin liittyy sähkön hinta- ja volyyimiriskejä, sää- ja rahoitusriskejä sekä polttoaineiden hankintariskejä. Sähkölaitoksella on merkittävä omaisuus, jonka arvon säilyttämiseksi tehdään huomattavia investointeja ja omaisuus on vaakuutettu tarkoituksenmukaisesti.

YMPÄRISTÖASIAT

Tampereen Sähkölaitos -konsernilla on koko toiminnan kattava sertifioitu ympäristö-, laatu- ja turvallisuusjärjestelmä (ISO 14001, ISO 9001, OH SAS 18001). Järjestelmän seuraava uudelleenarviointi toteutetaan syksyllä 2015 ja se kohdistuu Tampereen Sähköverkko Oy:n ja Tampereen Vera Oy:n toimintoihin.

Tampereen Sähkölaitos -konserni

TULOSLASKELMA (1 000 euroa)	1.1. - 31.12.2014		1.1. - 31.12.2013	
LIKEVAIHTO	289 366		307 480	
Liiketoiminnan muut tuotot	4 468		1 253	
Keskeneräisten tuotteiden varaston muutos	-306		280	
Valmistus omaan käyttöön	18 058		16 718	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	193 952		203 569	
Varastojen muutos	-784		-559	
Ulkopuoliset palvelut	26 139	-219 306	25 435	-228 445
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	20 077		19 531	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	3 588		3 392	
Muut henkilösivukulut	1 124	-24 788	910	-23 832
Poistot ja arvonalentumiset		-38 396		-38 960
Liiketoiminnan muut kulut		-15 336		-15 722
LIIKETULOS	13 759		18 770	
Rahoitustuotot ja -kulut		-8 582		-15 265
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ JA VEROJA	5 178		3 505	
Tuloverot				
Tilikauden verot	1 683		1 752	
Laskennalliset verot	-135	-1 547	-839	-913
Vähemmistön osuus tuloksesta		74		34
TILIKAUDEN TULOS	3 705		2 626	

TASE (1 000 euroa)	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	4 088	3 660
Muut pitkävaikutteiset menot	22 545	28 241
Keskeneräiset hyödykkeet	2 813	159
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	29 447	32 060
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 365	7 274
Rakennukset ja rakennelmat	6 467	6 771
Kiinteät rakenteet ja laitteet	317 020	323 739
Koneet ja kalusto	18 689	18 801
Keskeneräiset hyödykkeet	9 739	7 744
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	358 280	364 329
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	1 383	1 114
Muut pitkäaikaiset saamiset	3	3
Sijoitukset yhteensä	1 386	1 117
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	389 113	397 506
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	25 333	26 118
Keskeneräiset tuotteet	1 529	1 835
Vaihto-omaisuus yhteensä	26 863	27 953
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut pitkäaikaiset saamiset	210	5 776
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	34 274	42 392
Konsernitilisaamiset	25 205	32 059
Muut saamiset	11 491	14 444
Siirtosaamiset	28 431	10 308
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	99 401	99 202
Rahat ja pankkisaamiset	333	324
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	126 807	133 255
VASTAAVAA YHTEENSÄ	515 920	530 761

Tampereen Sähkölaitos -konserni

TASE (1 000 euroa)	31.12.2014	31.12.2013
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	23 008	23 008
Muut rahastot	46 000	46 000
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	15 167	13 328
Tilikauden voitto (tappio)	3 705	2 626
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	87 880	84 963
Vähemmistöosuus	870	944
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat	330 000	340 000
Liittymismaksut	34 476	33 822
Laskennallinen verovelka	2 922	3 057
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	367 398	376 879
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat	10 000	10 000
Saadut ennakot	933	1 393
Ostovelat	27 928	26 064
Muut velat	6 720	11 227
Siirtovelat	14 192	19 291
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	59 772	67 975
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	427 170	444 854
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	515 920	530 761

RAHOITUSLASKELMA (1 000 euroa)	2014	2013
Liiketoiminnan rahavirta:		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	5 178	3 505
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	38 396	38 960
Rahoitustuotot ja -kulut	8 582	15 265
Muut oikaisut	-79	-1 600
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	52 077	56 131
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-7 590	-7 853
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	1 090	280
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-6 787	442
Konsernitilisaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	6 853	-1 569
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	5 562	-5 567
Liittymismaksuvelkojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	1 046	1 384
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	52 252	43 248
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-9 201	-15 704
Saadut korot liiketoiminnasta	619	439
Maksetut välittömät verot	-3 098	37
Liiketoiminnan rahavirta (A)	40 572	28 019
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-29 887	-28 310
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0	1 710
Saadut investointiavustukset	382	639
Investoinnit muihin sijoituksiin	-269	0
Investointien rahavirta (B)	-29 775	-25 961
Rahoituksen rahavirta:		
Maksullinen oman pääoman lisäys	0	784
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	350 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-10 000	-352 500
Maksetut osingot	-788	-424
Rahoituksen rahavirta (C)	-10 788	-2 140
Rahavarojen muutos (A+B+C lisäys (+) / vähennys (-))	9	-82
Rahavarat tilikauden alussa	324	406
Rahavarat tilikauden lopussa	333	324

Tampereen Sähkölaitos Oy

Voimakatu 17, Tampere
Puhelin: (03) 5653 5111

Tampereen Energiantuotanto Oy

Rahtimiehenkatu 7, Tampere
Puhelin: (03) 5653 5111

Tampereen Kaukolämpö Oy

Voimakatu 17, Tampere
Puhelin: (03) 5653 5111

Tampereen Sähkönmyynti Oy

Voimakatu 17, Tampere
Puhelin: (03) 5653 5111

Tampereen Sähköverkko Oy

Voimakatu 17, Tampere
Puhelin: (03) 5653 5112

Tampereen Vera Oy

Väkipyränkatu 5, Tampere
Puhelin: (03) 5653 5113

Tampereen Sähkölaitos -yhtiöt

PL 175, 33101 Tampere

www.sahkolaitos.fi